

**KRONOLOGI, SAMTALSSTRUKTUR OCH OMPOSITIONERING
TILLÄGG TILL KOMMUNIKATIVA PROJEKT MED
TURINITIALT *SEN* I TAL-I-INTERAKTION**

Viktoria Strandberg

Göteborgs universitet (Sverige)

**CHRONOLOGY, DISCOURSE STRUCTURE AND CHANGE OF
STANCE ADDING TO COMMUNICATIVE PROJECTS WITH
TURN-INITIAL *SEN* IN TALK-IN-INTERACTION**

Viktoria Strandberg

University of Gothenburg (Sweden)

<https://doi.org/10.60055/GerSk.2024.4.14-34>

Abstract: Svenskans syntax tillåter vanligtvis endast en konstituent före det finita verbet i en huvudsats. Detta fångas av den så kallade V2-regeln. Huvudsatser med två konstituer före det finita verbet kan beskrivas som V3-strukturer och ses oftast som ett särdrag unikt för förortssvenska. I den här artikeln visar jag att så inte alltid är fallet. Från ett interaktionslingvistiskt perspektiv undersöker jag den interaktionella funktionen hos 206 V2- och V3-strukturer inledda av adverbet *sen* i tio olika samtalspoddar. Den kanoniska V2-strukturen är klart vanligast för turinitialt *sen*, men en femtedel av alla turinitiala *sen* är V3-strukturer. Oavsett den syntaktiska strukturen, skapar *sen* alltid ett tillägg till ett tidigare inlett kommunikativt projekt, och kan i detta tillägg ha tre olika betydelsepotentialer. För det första kan *sen* användas för kronologiska tillägg där den temporala relationen mellan olika händelser betonas. För det andra kan *sen* fungera samtalsstrukturerande och dela upp ett kommunikativt projekt i mindre delar, utan att betona eventuella tidsförhållanden. För det tredje kan *sen* inleda tillägg där talaren intar en annan position än hen haft tidigare, eller där hen presenterar motargument. Alla dessa tre betydelser hos *sen* förekommer med V2, med den kronologiska betydelsen är mycket ovanlig med V3. Som inledare till V3 används *sen* oftast i den samtalsstrukturerande funktionen. V3-inledande *sen* tenderar också att vara mindre prominent prosodiskt, och verkar sammantaget användas mer som en konjunktionell diskursmarkör.

Nyckelord: *sen*, syntax, V3, Interaktionell lexikologi, tal-i-interaktion

Abstract: Swedish syntax normally allows only one constituent before the finite verb in a main clause. This is captured by the so called V2 rule. Main clauses with two constituents before the finite verb are referred to as V3 structures. These are often described as a feature unique to urban vernacular Swedish. In this article, I show that this is not the case. Drawing on Interactional Linguistics, I investigate the interactional function of 206 V2 and V3 structures

initiated by the adverb *sen* ‘then’ in ten different conversation podcasts. The canonical V2 structure is by far the most common one for *sen*, but one fifth of all turn-initial *sen* are V3 structures. Regardless of the syntactical structure, *sen* always creates an addition to a previously initiated communicative project. In this addition, *sen* can have three different meaning potentials. First, *sen* can add to the communicative project chronologically by emphasizing the temporal relations between different events. Second, *sen* can structure the discourse by dividing a communicative project in smaller parts, without chronological emphasis. Third, *sen* is used when speakers change their stance on a subject or introduce a counterargument. All three meanings of *sen* occur in V2, but the chronological meaning is very rare in V3. Initiating V3, *sen* is mostly used to structure the discourse and tends to be less prominent prosodically. This suggests that *sen* in V3 behaves much like a conjunctive discourse particle.

Keywords: *sen*, Swedish syntax, V3, Interactional Lexicology, talk-in-interaction

1. Inledning

En deklarativ huvudsats på svenska kan inledas med så gott som vilket led som helst. Det följande ledet måste dock utgöras av satsens finita verb. Exempel (1) nedan börjar med adverbet *sen*, som följs av verbet *tar*. Huvudsatsen i (1) följer därmed den så kallade V2-regeln: det finita verbet kommer på andra plats. V2-regeln följs däremot inte i (2). Även här inleds huvudsatsen med *sen*, men följs av ett adjunktionellt *så* och nominalfrasen *dagen du köper din Porsche*. Efter ytterligare ett adjunktionellt *så*, står verbet *kommer* på tredje plats. Ledföljden i (2) kan därför beskrivas som V3.

(1) Sen tar man en paus på fem minuter.¹

(2) Sen så dagen du köper din Porsche så kommer jag också bli otroligt glad för din skull.²

I den grammatiska litteraturen pekas V3 flitigt ut som ett syntaktiskt drag i inläraarsvenska och förtortssvenska (t.ex. Senter 2022, 118). Till de vanligaste V3-strukturerna i förtortssvenska hör just satser som inleds med *sen* som i (2) ovan (Ganuza 2008, 95). Men talaren bakom (2) har i sitt tal inga variabler som går att koppla till andraspråksinläring, och inte heller någon förtortssvensk klang (jfr Bijvoet 2018). V3 med *sen* verkar således inte vara unikt för förtortssvenska; att döma av exempel som (2), förekommer konstruktionen även i andra svenska talspråksvarieteter.

När det kommer till betydelsen hos adverbet *sen*, anger Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien (SO) som huvudbetydelse ’i det (i tiden) närmast följande’. En sådan betydelse vore möjlig i (1), som används i en kontext där talaren instruerar de olika stegen i den så kallade pomodoro-metoden. I (2) däremot introducerar *sen* ytterligare ett led i en argumentation där talaren förklarar varför han ser fram emot att köra sin väns blivande Porsche.

¹ Exempel hämtat från samtal A, se avsnitt 4.

² Exempel hämtat från samtal B, se avsnitt 4.

Här finns ingen tydlig tidsförankring hos *sen*. Inte heller SO:s tre underbetydelser *mer rumsligt*, *i fråga om logisk ordning* och *för att framhäva någon motsats till det föregående* passar särskilt bra in på *sen* i (2).

Så hur används *sen* i V3-yttranden som (2)? Skiljer de sig från V2-strukturer som (1), och i så fall hur? I den här artikeln undersöker jag den interaktionella funktionen hos initialt *sen* i såväl V2- som V3-satser i tal-i-interaktion. Syftet med detta är flerledat. Jag vill dels visa att V3 förekommer även utanför förortssvenska varieteter, dels illustrera hur initialt placerat *sen* används för att utföra specifika handlingar i interaktion.

2. Tidigare forskning om *sen* i talspråk

De mig veterligen tidigaste talspråksbeläggen på V3-satser som inleds av *sen* ges av Jörgensen (1976). I sin avhandling redogör Jörgensen (1976, 155) mycket kortfattat för 21 exempel där *sen* inleder en V3-sats. Han benämner dock inte själv strukturen som V3, utan som en sats vars första led är en kombination av *sen* och ytterligare en satsdel. Enligt Jörgensen utgör *sen* tillsammans med nästkommande satsled huvudsatsens fundament. Den topologiska strukturen för Jörgensens analys kan tolkas enligt tabell 1 nedan.

Fundament	Resten av satsen
Sen	tar man en paus på fem minuter.
Sen så dagen du köper din Porsche så	kommer jag också bli otroligt glad för din skull.

Tabell 1. Jörgensens (1976) analys av V3-satser inledda med *sen*.

Analysen i tabell 1 lyckas dock inte synliggöra skillnaden mellan V2-strukturen i det första exemplet och V3-strukturen i det andra. I stället passas V3-strukturen in i en ram som den egentligen inte får plats i: fundamentet, som i traditionell analys enbart får rymma ett satsled, innehåller i stället två adverbial: *sen* och *dagen du köper din Porsche*. En alternativ tolkning där skillnaden mellan leden synliggörs skulle kunna göras med en utvidgad satsanalys inspirerad av Svenska Akademiens grammatik (hädanefter förkortat SAG, IV 1999, 6), se tabell 2.

Utvidgad sats	Inre sats	
Förfält	Fundament	Resten av satsen
	<i>sen</i>	tar man en paus på fem minuter.
<i>sen</i> så	<i>dagen du köper din Porsche</i> så	kommer jag också bli otroligt glad för din skull.

Tabell 2. Utvidgad satsanalys med förfält

SAG antar precis som Jörgensen att en huvudsats som *sen tar man en paus på fem minuter* inleds av ett fundament. Denna huvudsats kan sedan utvidgas initialt med ett *förfält*, där bland annat adverbiala led kan placeras. Adverbiala led som inte har någon anaforisk relation med ett resumptivt adverb inuti den inre satsen, kallar SAG (IV 1999, 452) *fria initiala annex*. I tabell 2 ovan har jag analyserat *sen* som ett fritt initialt annex placerat i förfältet till satsen *dagen du köper din Porsche så kommer jag också bli otroligt glad för din skull*. Något exempel på fria initiala annex som utgörs av *sen* ges dock inte i SAG.

En fördel med annexanalysen är att fundamentet reserveras för endast ett satsled, i det här fallet adverbiala *dagen du köper din Porsche*. En annan fördel är att led som *sen* kan antas stå framför flera huvudsatstyper, även utropssatser och frågesatser som saknar fundament (jfr Strandberg 2024). Annexanalysen tillåter med andra ord att ett adverbialt led står framför satsen, i stället för i den. Till skillnad från fundamentet används annexet inte för att signalera vilken typ av huvudsats det rör sig om. I den här artikeln kommer jag analysera *sen* i V3-strukturer som ett fritt initialt annex (FIA), och *sen* i V2-strukturer som fundament (FUND).

SAG:s topologiska analyser tar inte hänsyn till den omgivande kontexten i någon nämnvärd utsträckning (jfr Anward & Nordberg 2005, 5). *Sen* har dock beskrivits från ett interaktionellt perspektiv av bland annat Eriksson (1997), som tar upp *sen* som en resurs i ungdomars berättande. Eriksson (1997, 125) noterar att en funktion hos *sen* är att separera olika tidsintervaller i berättelsen. Denna funktion hos *sen* motsvarar således den överordnade betydelsen 'i det (i tiden) närmast följande' i Svensk ordbok (SO 2021), där det temporala är framträdande. Utöver den temporala betydelsen noterar Eriksson (1997, 127) även att *sen* används för att dela upp berättandet i mindre delar utan att för den sakens skull betona det temporala förloppet. Samma samtalsstrukturerande funktion beskriver Freywald m.fl. (2015) hos FIA med *sen* i förortssvenska samt motsvarigheter av förortssvenska i andra V2-språk (se äv. Zachariassen 2023).³ Eriksson ger dock enbart exempel på *sen* som FUND.

Sen som FUND beskrivs även av Ottesjö (2007), som i sin avhandling analyserar konstruktionen som en av flera möjliga för att markera återgång till ett tidigare initierat kommunikativt projekt. Liksom Eriksson visar Ottesjö (2007) hur *sen* kan användas för att dela upp någon typ av listande i mindre delar. Här föregås *sen* ofta av konjunktionen *å* 'och'. Ottesjö kommenterar dock inte den syntaktiska konstruktionen med *sen*, och så gott som alla exempel som ges på *sen* är konstruerade som FUND.

³ Begreppet FIA används inte i någon av de tidigare studier av *sen* som redovisas i avsnitt 2. Jag har valt att ändå använda FIA i referaten av dessa studier för att tydliggöra att det rör sig om initialt *sen* i en V3-struktur.

Exempel på *sen* både som FUND och FIA, ger Rönnqvist & Lindström (2021), som analyserar strängen *å sen* som länkande element i finlandssvenska. Av Rönnqvist & Lindströms 24 exempel på *å sen*, konstrueras en dryg femtedel som FIA och resten som FUND. Talarna som använder *å sen* som FIA är antingen första- eller andraspråkstalare. Rönnqvist & Lindström noterar att *å sen* används för att ta samtalsämnet i en ny riktning, och att talaren kan använda *å sen* för att införa en ny ståndpunkt från en annan position. *Å sen* kan användas på detta sätt både av den som innehar talturen, och för talare som gör anspråk på att ta över turen och fortsätta efter tidigare talare. På så sätt används *å sen* som en interaktionell resurs i det gemensamma projektet i samtalsmaterialet, som går ut på att samtala om konst. Vidare noterar Rönnqvist & Lindström att *å sen* är en förhållandevis lätt enhet att starta sin samtalstur med. De noterar med hänvisning till Auer (1996) att sådana enheter inte sällan används som FIA, eftersom det ger talaren en chans att starta om sin tur på nytt efter FIA. Författarna ser det även som möjligt att *å sen* börjat användas mer och mer som en konjunktion eller en typ av diskursmarkör, och att man skulle kunna anta en grammatikalisering från konjunktionen *å* och adverbet *sen*, till en sammansatt konjunktion *å sen*.

En liknande tanke finns hos Bunk (2020), som menar att tyskans *dann* 'sen' i motsvarande V3-konstruktioner kan ha såväl en diskursstrukturerande som en inramande tidsfunktion. *Dann* kan alltså dels strukturera diskursen med avseende på temporalitet, dels fungera inramande som tidsadverbial för det yttrande som inleds. Bunk (2020, 34) ser dessa funktioner som delar av ett kontinuum, vilket innebär att *dann* kan ha antingen en diskursstrukturerande eller en inramande funktion, men också lite av varje (se äv. Freywald m.fl. 2015, 89). *Dann* kan således operera på flera nivåer samtidigt, och strukturera diskursen på samma gång som det aktuella yttrandet inramas tidsmässigt.

3. En interaktionell ansats

Liksom Eriksson (1997), Ottesjö (2007) och Rönnqvist & Lindström (2021) anlägger jag i denna undersökning ett interaktionellt perspektiv på *sen*. I analysen utgår jag teoretiskt från en interaktionell ansats inspirerad av interaktionslingvistikens (Couper-Kuhlen & Selting 2018) och den dialogiska grammatiken (Linell 2011). Denna ansats presenteras nedan.

Interaktionslingvistikens fokus ligger på hur språk formar och formas av interaktion. För att förstå varför grammatiska strukturer som V3 och ord som *sen* ser ut och används som de gör, behöver vi närma oss dem i de kontexter de förekommer i. Det är först då vi kan sluta oss till vilka funktioner och betydelser uttrycken verkar ha, åtminstone i sin kontext (Lindström 2008, 34). Studiet av betydelseskapande i interaktion hör till interaktionslingvistikens

undergren interaktionell semantik (Deppermann & De Stefani 2014). Föreliggande undersökning av betydelsen hos ordet *sen* i flera olika samtalsutdrag kan ses som en typ av interaktionell lexikologi.

För att kunna säga något om en viss konstruktion – till exempel om V3 respektive *sen* – behövs en *samling* av konstruktionen, bestående av flera exempel från olika kontexter. Denna samling undersöks sedan med samtalsanalytisk metod, inspirerad av den etnometodologiska samtalsanalysen Conversation Analysis (CA, Sacks m.fl. 1974, Norrby 2014). CA förespråkar en samtalsanalys på mikronivå, där inget på förhand kan avfärdas som betydelselöst. Transkriptioner av samtal kan därför vara mycket detaljerade. CA har ursprungligen en sociologisk hemvist, och fokuserar på hur den sociala verksamheten människor emellan struktureras. Detta görs genom så kallad *sekvensanalys*, vilket går ut på att en talartur alltid ses i relation till det föregående och efterkommande (Lindström 2008, 36). Den analytiska huvudfrågan *Varför detta nu?* betonar det sekventiella, men också det minst lika viktiga deltagarperspektivet som anläggs inom CA. Det är *talarnas* orientering mot olika handlingar i interaktionen som ska studeras, inte forskarens (Lindström 2008, 36).

Interaktionslingvistik och CA befattar sig således med interaktion på mikronivå. Avsnitt 2 ovan visade att *sen* används som resurs i jämförelsevis stora projekt, som en berättelse eller en längre lista av något slag. Om enskilda yttranden utgör interaktionens mikronivå, kan större projekt sägas närma sig en mesonivå. Ett tillvägagångssätt för att närma sig denna nivå är genom den så kallade verksamhetsanalysen, som är en del av Linells (2011) dialogiska grammatik. Liksom CA utgår den dialogiska grammatiken från att alla yttranden är skapade i interaktion, men generaliserar detta till att gälla alla typer av yttranden, även sådana som från ett CA-perspektiv hade setts som monologiska (Linell 2011, 98). En CA-analys är dock grundstenen i en verksamhetsanalys (Norrby 2014, 87), och de båda metoderna kan med fördel kombineras.

Kärnan i verksamhetsanalysen är just verksamheter, till exempel läkarbesök, undervisning eller podcastinspelning. Verksamheten kan ses som det övergripande *kommunikativa projektet*: det man avser ”göra” interaktivt. Det *globala* kommunikativa projektet kan sedan sönderdelas i flera mindre, *lokala* kommunikativa projekt på olika nivåer. Dessa kan befinna sig på mikronivå och utgöras av exempelvis reparationspraktiker, eller på mesonivå i form av intervjupraktiker. I det föreliggande kommer jag tala om lokala kommunikativa projekt för att beskriva vad talaren gör i en tur som inleds av *sen*. Detta lokala kommunikativa projekt ser jag som ett bidrag till ett större, globalt kommunikativt projekt.

4. Samtalsmaterial

Det samtalsmaterial som undersöks består av tio avsnitt från tio olika samtalspoddar. Den verksamhet som undersöks skulle alltså kunna beskrivas som en typ av poddande, där talarna för ett någorlunda spontant samtal sinsemellan. Valet föll på just samtalspoddar eftersom samtalen i dessa bedömdes ligga närmast vardagliga, spontana samtal, och alltså inte vara lika strukturerade som dokumentärpoddar och intervjupoddar. Valet att studera poddar över huvud taget, kommer dels från poddars ökade popularitet (Forsell 2022), dels från deras tillgänglighet. Poddar finns offentligt tillgängliga på flera strömningsplattformar, och besparar forskaren tiden det tar att arrangera egna samtalsinspelningar. Podden som genre är dessutom – mig veterligen – inte särskilt välbeskriven inom forskningen. Även om det primära intresset i denna studie består av V3-konstruktioner med *sen*, kan valet av samtalspoddar som material förhoppningsvis utgöra ett litet bidrag till en beskrivning av verksamhetstypen podd.

De tio poddar som ingår i materialet valdes ut från strömningsplattformen Spotifys topplista för poddar. Förutom samtal H i tabellen nedan, har samtliga poddar befunnit sig högt upp på topplistan under första halvåret 2023.⁴ Totalt sett är materialet nästan elva timmar långt, vilket inkluderar reklampausar och vinjetter. Antalet talare i samtalspoddarna är 24, och de är födda 1982–2002. De flesta talarna har ett centralsvenskt tal, men även väst- och sydsvenska drag förekommer. Talarna i samtal C har även en viss förortsklang.⁵

Talarna liksom poddarna har försetts med pseudonymer, eftersom det varken är talarna eller deras poddar som står i fokus. Vidare kan det anses vara etiskt känsligt att peka ut V3-strukturer i någons språk, eftersom V3 kan anses avvika från normen. Särskilt gäller detta för talarna i samtal C, som har en viss förortsklang. I denna studie tar jag inte något som helst normativt perspektiv, men vill ändå undvika att identifiera något som skulle kunna klassas som normbrott i en identifierbar persons tal, trots att talet i fråga är offentliggjort.

⁴ Samtal H ingick i en mindre pilotstudie och har därför inkluderats i materialet.

⁵ Som en anonym granskare påpekar, är det inte omöjligt att syntaxen hos *sen* skulle kunna variera regionalt. Några sådana tendenser har jag dock inte kunnat iakta i materialet. Möjligen skulle ett större material kunna undersöka detta.

Samtal	Talare	Längd
A	Ada, Eva	53.41
B	Pål, Tor	01.26.33
C	Bea, Sam	57.39
D	Fia, Isa, Nea	57.01
E	Gil, Kim, Uno	01.07.56
F	Ida, Lea	01.12.17
G	Liv, Åsa	47.48
H	Ina, Moa	01.41.01
I	Alf, Bob, Noa, Pär	56.38
J	Ali, Jim	58.10
Total längd på samtalen:		10.58.44

Tabell 3. Samtalsprofil

Samtalen har transkriberats i sin helhet med transkriptionssystemet GAT 2 (Couper-Kuhlen & Barth-Weingarten 2011). De transkriptionsprinciper som används, redovisas i bilagan i slutet av artikeln. Av de accenter som förekommer i samtalen, markeras endast fokala accenter, det vill säga den accent som är ”semantically and pragmatically most relevant of the actual phonetic prominences in the intonation phrase” (Couper-Kuhlen & Barth Weingarten 2011, 19). I enlighet med GAT 2 markeras ett ords fokala accent genom att den huvudbetonade stavelsen skrivs med versaler. Den fokala accenten kan sägas motsvara svenskans ”stora accent” (Myrberg & Riad 2015, 117).⁶

Eftersom studiens fokus ligger på skillnaden mellan *sen* initialt i V2- respektive V3-satser, har endast *sen* initialt i satsformade yttranden excerperats ur samtalen. Jag har dock inte ställt något krav på att satsen ska vara grammatiskt fullständig; satser som avbryts ingår i materialet, så länge det går att urskilja huruvida det rör sig om en V2- eller V3-struktur. I ett par fall har dock den avbrutna strukturen förhindrat en funktionell analys av yttrandet. Det rör sig om 12 belägg av V2-exemplen, och 1 belägg av V3-exemplen. Sådana exempel ingår i det kvantitativa resultatet (se tabell 4), men inte i den funktionella analysen (se tabell 5 samt avsnitt 5.1–5.3). Vidare har endast *sen* som på egen hand utgör en fras inkluderats. Exempel som [*sen när vi kom hem*] såg vi att det hade snöat har således inte excerperats, eftersom *sen när vi kom*

⁶ Som en anonym granskare påpekar, är transkriptionen av fokala accenter i GAT 2 inte helt anpassade för svenskan. Den fokala accenten skulle nämligen kunna associeras till en annan stavelse än den huvudbetonande i ett ord (Myrberg & Riad 2015, 117), vilket gör konventionen i GAT 2 en aning missvisande. För mina syften räcker det dock att den fokala accenten knyts till ett visst ord i en tur.

hem kan analyseras som en enda fras. Anledningen till att sådana fraser exkluderats, är att jag inte ser dem som helt jämförbara med enskilda *sen*. Jag ser dock inte frasanalysen som entydig; som vi kommer se i avsnitt 5.1, kan det finnas skäl att se *sen* och *när vi kom hem* som separata fraser.

5. Resultat

I det här avsnittet går jag först igenom det kvantitativa resultatet av undersökningen. Därefter går jag kort in på de övergripande dragen i den formella strukturen hos konstruktioner med *sen*, det vill säga vad som föregår respektive följer på *sen*, samt hur *sen* konstrueras prosodiskt. Sedan följer tre avsnitt där jag tar upp tre funktioner som kan iakttas hos *sen*: kronologiska tillägg (5.1), samtalsstrukturerande tillägg (5.2) och ompositionerande tillägg (5.3).

Vid en genomgång av samtliga *sen* i samtalspoddarna, visade det sig att *sen* nästan uteslutande används initialt i en tur. I samtalen förekommer totalt 216 *sen* som på egen hand utgör en fras, och av dessa är det enbart 9 som inte står initialt i en tur. Ur samtalspoddarna har alltså totalt 206 exempel med initialt *sen* i en V2- eller V3-sats excerperats. Av dessa är 81 % konstruerade som FUND, och 19 % som FIA.⁷ Tabell 4 visar hur antalet *sen* fördelar sig på de olika samtalen, samt hur stor andel som utgör FUND respektive FIA per samtal.

Samtal	Antal <i>sen</i>	<i>sen</i> som FUND		<i>sen</i> som FIA	
		antal	%	antal	%
A	14	13	93	1	7
B	31	26	84	5	16
C	10	7	70	3	30
D	9	9	100	0	0
E	19	17	89	2	11
F	21	12	57	9	43
G	27	21	78	6	22
H	16	13	81	4	19
I	32	25	78	7	22
J	27	23	85	4	15
Totalt:	206	166	81	41	19

Tabell 4. Det kvantitativa resultatet

⁷ Detta kan jämföras med resultatet i Strandberg (2024), där temporala och konditionala bisatser som FIA respektive FUND undersöks. Strandbergs (2024) resultat visar att 45 % av bisatserna står som FUND, 39 % som FIA och resterande 16 % som initial dislokation. En initial dislokationskonstruktion består av ett initialt annex som återupprepas i pronominell eller adverbial form inuti satsen, t.ex. *I morgon, då ska det snöa* (SAG IV 1999, 438).

Av tabell 4 framgår att *sen* är vanligare som FUND än som FIA i alla samtal där båda förekommer. I samtal D förekommer *sen* enbart som FUND, men i samtal F finns nästan lika många *sen* som FUND och FIA. Även i samtal C är *sen* som FIA statistiskt sett vanligt, men skillnaden mot övriga samtal är inte särskilt stor. Den interaktionella analysen visar inte heller några skillnader mellan talarna med förortssvensk klang i samtal C, och övriga samtal. I mitt material särskiljer sig alltså inte V3 med *sen* i förortssvenska från andra varieteter, varken kvantitativt eller kvalitativt.⁸

Sett till den konkordans som *sen* förekommer i, föregås *sen* i ungefär hälften av fallen av konjunktionen *å/och*, både som FUND och FIA. Även konjunktionen *men* förekommer, och mer sporadiskt *eller*, *så* och *för*. Strängen *å sen* är dock klart vanligast, vilket talar för Rönqvist & Lindströms (2021) tolkning av *å sen* som en sammansatt konjunktion. I ungefär en fjärdedel av konkordanserna för såväl FUND som FIA följs *sen* av ett adjunktionellt *så* (SAG III 1999, 493). Strängen *sen så* är visserligen inte lika vanligt förekommande som *å sen*, men skulle ändå kunna ses som typ av kollokation. Jag analyserar dessa *så* som gränsmarkörer med viss konsekutiv betydelse (jfr SAG II 1999, 670).

Prosodiskt kan *sen* vara betonad, eller fungera som *pre-head* (Couper-Kuhlen 2004, 240) – på svenska *upptakt* (Riad 2015, 296) – det vill säga en obetonad stavelse innan den första betoningen. Av de *sen* som är FIA, är ungefär en tredjedel betonade och två tredjedelar fungerar som upptakter. Av de *sen* som är FUND, är 60 % betonade och 40 % är upptakter.

I nästkommande tre avsnitt tar jag upp tre funktioner som finns i de turer som materialets *sen* inleder. Gemensamt för dessa är att *sen* alltid signalerar ett tillägg av något slag till ett kommunikativt projekt. *Sen* kan användas för att inordna turen i någon typ av lista i bred bemärkelse. Om denna lista organiseras med avseende på det temporala, kallar jag tillägget som *sen* gör för *kronologiskt*. Dessa *sen* redogörs för i avsnitt 5.1. Om listan som *sen* bidrar till inte är kronologiskt ordnad, kallar jag tillägget för *samtalsstrukturerande*, se avsnitt 5.2. Slutligen kan *sen* användas i turer där talaren intar en annan ståndpunkt än vad hen själv eller tidigare talare haft i den föregående turen. Sådana *sen* presenterar jag i avsnitt 5.3. som *ompositionerande*. Hur dessa funktioner fördelar sig på *sen* som FUND respektive FIA presenteras i tabell 5.

⁸ Det ligger dock inte inom artikelns syfte att jämföra förortssvenska mot andra varieteter av svenska. För en sådan jämförelse krävs rimligen ett större material med förortssvenskt tal.

Funktion	sen som FUND		sen som FIA	
	antal	%	antal	%
Samtalsstrukturerande	31	19	24	59
Ompositionerande	37	22	14	34
Kronologiska	86	52	2	5
Funktionell analys ej möjlig p.g.a. att yttrandet avbryts	12	7	1	2
Totalt:	166	100	41	100

Tabell 5. Sen som FUND och FIA fördelade på de tre funktionerna

Bland materialets FUND är den kronologiska funktionen klart vanligast, och finns hos drygt hälften av materialets *sen*. Bland återstoden av FUND är den samtalsstrukturerande och den ompositionerande funktionen i stort sett lika vanliga. För FIA är i stället den samtalsstrukturerande funktionen vanligast; 59 % av *sen* som FIA har denna funktion. Den ompositionerande funktionen är nästan hälften så vanlig som den samtalsstrukturerande, och den kronologiska funktionen förekommer endast i ett par enstaka fall.

Jag ser dock inte de tre funktionerna som helt diskreta, utan antar liksom Bunk (2020) att *sen* kan ha flera funktioner samtidigt. Statistiken i tabell 5 ska därför förstås som en redogörelse för den mest framträdande funktionen hos *sen*, vilket inte utesluter att samma *sen* även kan ha andra funktioner. I de exempel som ges i följande avsnitt uppfattar jag dock en av funktionerna som mer framträdande än andra. Vid urvalet av exempel till 5.1–5.3 har jag strävat efter att representera så många av de olika samtalen som möjligt.

5.1. Kronologiska tillägg

Sen inleder ett kronologiskt tillägg till ett kommunikativt projekt, om det tillägg som görs inordnas i projektet temporalt. Det här kan sägas motsvara den konventionella betydelsen hos *sen* som Eriksson (1997, 125) diskuterar. Flera exempel på kronologiskt tilläggande *sen* som FUND ges i utdrag 1 nedan, där Gil berättar om sitt alkoholintag under den helg som nyss passerat när samtalet spelades in. *Sen* fungerande som FUND har markerats med fetstil och blå överstrykning i artikelns samtliga utdrag.

Utdrag 1. Samtal E: Gils alkoholintag

- 1 GIL: d då skulle vi (.) precis BASTa
- 2 å **sen** BASTade vi,
- 3 blev de väl nån öl DÄ:R,

4 å **sen** så blev de väl (.) en (.) komoROla⁹ på (.)
 5 RUMmet?
 6 å **sen** vare MIDda;
 7 å dä vare RÖDvin och ÖL;
 8 å så blev de lite old FASHioned,
 9 å **sen** blev de (.) no nån (0.3) MER gete-
 10 å **sen** så (.) blev de lite JÄRN där på
 11 slute[t.]
 12 UNO: [a]sså vi snacka ju FEMton enheter TILL.
 13 GIL: a (.) ja VET int[e.]
 14 KIM: [å] **sen** va re ju DERby dan efter.
 15 GIL: a men DÅ höll ja mej då drack ja TVÅ stark
 16 å en TREhalva.
 17 KIM: a OKEJ.

I utdrag 1 förekommer totalt sex *sen*, som används för att kronologiskt lista Gils alkoholintag under helgen. De flesta tilläggen görs av Gil själv, som fungerar som primärtalare i utdraget. Kronologin i listan skapas på flera sätt: Gils användning av tempus, till exempel på rad 01–02, signalerar att han först hade planer på att basta och sedan bastade. Den ordning aktiviteterna listas i får också sägas motsvara kulturella förväntningar på hur en dag läggs upp, på så sätt att middagen nämns mot slutet av dagen. Gil själv använder även det tidsmarkerande *på slutet* i slutet av sin tur på rad 01–11. Även Kim, som tidigare i samtalet var den som initierade projektet om Gils alkoholintag, bidrar med en punkt på den kronologiska listan på rad 14. Han visar att han uppfattat det senaste *sen*-tillägget som avslutet på dagen Gil precis pratat om, och fortsätter med tidstillägget *dan efter* i sin tur på rad 14. På så sätt ansluter Kim till det kronologiska listandet i Gils kommunikativa projekt.

Den kronologiska funktionen förekommer i drygt hälften av alla *sen* fungerande som FUND. Bland de *sen* som står som FIA, finns endast två belägg som skulle kunna tolkas som kronologiskt listande. Antalet *sen* som FIA är visserligen betydligt lägre än motsvarande FUND, men det verkar ändå finnas en preferens bland materialets talare att använda *sen* som FUND i kronologiskt listande. Ett av exemplen där *sen* används kronologiskt som FIA ges i utdrag 2, där Ina och Moa pratar om observationen att personer med den astrologiska placeringen mars i vågen sällan är singlar. *Sen* som FIA markeras i artikelns utdrag med understrykning och gul överstrykning.

Utdrag 2. Samtal H: Närom väl har träffat nån ny

1 MOA: ja, fö ALla mars i vågen ja känner DOM e
 2 verkljen (.) asså de e LIte som att dom

⁹ Detta är en ljudenlig stavning av den dryck som Gil refererar till. Det är möjligt att drycken stavas på ett annat sätt i skrift. Jag har dock inte kunnat identifiera vilken dryck det rör sig om.

3 (0.4) typ du vet blev ihOP me nån i TONåren,
 4 (0.9) som va verklien såhär deras BAby, (0.2)
 5 å SEN, (0.2) EFTER de- (.) så hakar_e bara I,
 6 (0.4) NY partner
 7 INA: JA,
 8 MOA: NY partner (0.4) asså som att °hh
 9 visst dom kan va SINGel ett tag.
 10 å DE kan a vari typ den VÄRsta perioden i deras
 11 LIV. (0.3) föVIRRingen e to<<cr>TAL typ>,
 12 °hh MEN; (0.4) **sen** så närom väl har träffat nån
 13 NY, då ba- (0.6) äre som att dom ALdri vari
 14 SINGel.
 15 (0.7)
 16 INA: JA,

Moa beskriver i sin tur på rad 1–6 att alla personer hon känner, som har mars i vågen, hittade sin första partner i tonåren och sedan dess alltid haft olika partners. Ina backar upp på rad 7 innan Moa medger på rad 9–11 att personerna i fråga kan vara singlar under en period. På rad 12 tillägger hon efter *sen* som FIA att personerna, när de efter singelperioden väl träffat någon, betar sig som om perioden aldrig hade inträffat. Liksom Eriksson (1997) påpekar, kan *sen* här även fylla funktionen att strukturera upp berättandet utan att betona det temporala. Samtidigt kvarstår det faktum att Moa använder *sen* mellan två händelser som följer varandra i tiden. Som nämndes i början av avsnittet, är denna kronologiska funktion hos *sen* ovanlig i materialets FIA.

Påpekas bör att det i Moas formulering *sen så närom väl har träffat nån ny* finns ett adjunktionellt *så* som markerar gränsen mellan *sen* som FIA och *när*-satsen som FUND. Hade detta *så* inte närvarat, hade jag analyserat exemplet som en enda fras där *sen* tar *när*-satsen som efterställt attribut. Möjligen skulle man kunna spekulera om kollokationen *sen så* – som är vanligt förekommande i materialet – möjligtvis lett till en re-analys av fraser där *sen* står med efterställda attribut, till två separata fraser. Som påpekats ovan ligger detta dock utanför denna artikels syften.

5.2. Samtalsstrukturerande tillägg

Sen används även för att göra ett tillägg till ett kommunikativt projekt, utan att för den sakens skull skapa en kronologisk lista. Denna funktion kallar jag *samtalsstrukturerande* (se Strandberg u.u.), och den kan sägas motsvara de diskursiva funktioner som redogörs för av Freywald et al (2015), Bunk (2020) och Ottesjö (2007). Funktionen finns hos både FUND och FIA, till exempel i utdrag 3 nedan där Pål's projekt går ut på att förklara för Tor varför Pål ser fram emot att Tor köper en Porsche.

Utdrag 3. Samtal B: Din Porsche

1 TOR: de:: komme va så JÄ::Vla kul.
 2 (0.5)
 3 PÅL: f a fö MEJ ME.
 4 de e DE som liksom; °h[h s]
 5 TOR: [fö] MEJ ME.
 6 PÅL: [näme de de de ju så ja de så de ju så UNdebart att]
 7 TOR: [h° he ha ha °h JA du komme få KÖra_en.]
 8 PÅL: JAG får °h (0.7) asså såHÄR hu ska ja eh förKLARA
 9 ja LEver ju lite genom DEJ på ett sätt.
 10 TOR: e h°
 11 PÅL: asså när DU köpte DIN liksom ÄRressjua å va
 12 liksom så JÄVla nöjd me DEN. °h så DELS är ja ju
 13 oTROLit glad för DIN skull.
 14 å ja blir ju GLAD lisom ba SHIT såhär TOR
 15 har köpt en ÄRressjua.
 16 °hh å **sen** så får man PROVköra ren lite?
 17 TOR: m [m]
 18 PÅL: [å]a:: å **sen** så: DAgen du köper din PORsche så
 19 kommer ja OCKså bli oTROLit glad för DIN skull.
 20 °h å att man (0.3) man får liksom DELa ren här
 21 GLÄdjen lite.
 22 TOR: A_ja

Tor säger på rad 1 att det ska bli kul för honom att köpa en Porsche. På rad 3 stämmer Pål in och säger att det kommer att bli kul för honom också. Han börjar inleda en motivering på rad 4, men avbryts av Tor som med uppgraderad prosodi repeterar Påls formulering *för mej me* och börjar skratta efteråt. I överlapp med Påls stakiga tur på rad 06, fortsätter Tor med *ja du komme få köra ren*. Pål framställs alltså – på ett skämtsamt sätt – som någon som vill dra fördel av Tors blivande Porsche. Pål inleder därefter ett projekt där han, som han själv uttrycker det, behöver *förklara* vad han menade.

På rad 11 hänvisar han till när Tor köpte sin nuvarande bil, refererad till som *din ärressjua*. Med *dels* på rad 12 kommer Påls första argument: att han blir glad för Tors skull. På rad 14 tillägger han att han också blir glad själv. På rad 16 tillägger han med *sen* som FUND att han får provköra bilen. Detta *sen* skulle kunna ses som del av en kronologi, där Pål först blir glad för Tors skull och därefter får köra bilen. Det verkar dock inte vara det temporala som står i fokus här. Turen saknar tydliga tidsförankringar, och *sen* samordnas med Påls *dels* på rad 12, ett adverb som inte används för att uttrycka tidsförhållanden. Snarare verkar *sen* här användas diskursivt för att lägga ytterligare led till Påls förklaring. Detsamma kan sägas om hans nästa *å sen så* på rad 18. Detta *sen* skapar ytterligare ett led i den lista som utgör Påls förklaring, och samordnas således både med *dels* och *sen* i den tidigare delen av listan. Inte heller *sen* på rad 18 verkar sätta kronologin i fokus. I turen på rad 18–19 säger Pål att han kommer bli glad för

Tors skull även den dag Tor köper Porschen. Det *sen* som inleder denna tur konstrueras som FIA. Visserligen inträffar det blivande Porsche-köpet efter Påls provkörning av Tors nuvarande bil, men projektet som helhet verkar inte vara orienterat mot att återberätta ett skede i tiden. Pål använder alltså strängen *å sen så* både som FUND och FIA i liknande funktioner i samma tur.¹⁰

Sen som samtalsstrukturerande FIA förekommer även i turer där talaren ansluter till ett mer globalt projekt. Jämfört med Påls turinterna projekt i utdrag 2, kan *sen* användas för att ansluta till större, redan etablerade projekt och ta dem i en ny riktning. Ett exempel ges i utdrag 4, som kommer från samtal F där Ida och Lea genomför det kommunikativa projektet att lista olika *red flags* – varningssignaler – som man ska se upp med när man dejtar.

Utdrag 4. Samtal F: En annan red flag

- 1 IDA: MEN till exEMpel då om du ska börja HÄNGa me den
 2 tjejen för NU e ju du ni väldit bra VÄNner då om du
 3 har börjat FÖLja henne. °h ta in din TJEJ i de.
 4 LEA: m_[m]
 5 IDA: [i]nkluDEra din flickvän; inkluDEra din pojkvän.
 6 °h DÅ äre en annan SA[K.]
 7 LEA: [°h] asså de men för
 8 de hela DEN grejen de_e EN red flag.
 9 IDA: a:
 10 LEA: me **sen** en ANnan red flag som e en förLÄNGning ↓av
 11 HEla n grejen, °h de e HUR DOM reaGERar på att
 12 man iFRÅgasätter,
 13 IDA: ah

Ida har beskrivit varför det är en red flag att ens pojkvän börjar följa nya personer på plattformen Instagram. Hon avslutar sin tur på rad 1–6 med ett förslag på vad partnern borde göra om han skaffar nya, kvinnliga bekantskaper. På rad 7 tar Lea turen och bekräftar att det Ida sagt är en red flag. På rad 10 leder Lea sedan in samtalet på en annan red flag: en partners reaktion på att bli ifrågasatt. Lea avslutar alltså det lokala kommunikativa projektet om Idas red flag, och med *sen* förs samtalet in i ett nytt kommunikativt projekt om en annan red flag. När hon gör detta återknyter hon till det mer globala kommunikativa projektet om red flags i allmänhet (jfr Heritage & Sorjonen 1994), och markerar att deras gemensamma lista av red flags går in i en ny fas.

¹⁰ Se Saari 1975:106 för en liknande iakttagelse hos strängen *å sen så* i andra samtal.

5.3. Ompositionerande tillägg

Både som FUND och FIA används *sen* i turer där talaren i ett tillägg till det kommunikativa projektet intar en annan ståndpunkt än den som hen själv eller föregående talare har haft. Det är alltså fråga om en ompositionering av något slag, inte sällan när talaren i en argumenterande tur medger att det finns motargument eller alternativa sätt att betrakta något på. Denna ompositionerande funktion (jfr Strandberg u.u.) kan sägas motsvara Rönnqvist & Lindströms (2021) *å sen* som introducerar en ny ståndpunkt från ett annat perspektiv. Vidare kan funktionen rimligen kopplas till SO:s betydelsebeskrivning 'för att framhäva någon mots. till det föregående'. Ett exempel på *sen* som FIA i ett ompositionerande tillägg ges i utdrag 5, som kommer från ett samtal om truppbygget i ett allsvenskt herrfotbollslag.

Utdrag 5. Samtal I: Hallén e avstängd

1 BOB: va betyder_e att halLEN e avstängd då.
 2 (1.1)
 3 NOA: ö::: h° JA_a nae de ska ju in en ANnan där;
 4 de beTYder ju ganska MYCKe nu me tanke på
 5 TRUPPbygget,
 6 de väl mer DE tror ja än att vi just tappar HOnom
 7 (.) ö::: [t]
 8 BOB: [a] å att man får flytta RUN[T på SPElarna.]
 9 NOA: [ja ö je]
 10 ja jy j de e MIN känsla.
 11 **sen** VISST, nu sist va han:: bra OCKså.
 12 men HAN ha ju HAFT en °hhhh (0.2)
 13 a ja h° ö säSONgen liksom börjar UPPåt eh: väldigt
 14 mycke NERåth°,
 15 å sen NERåt iGEN,
 16 å sen NÅN match UPP,
 17 NÅN match NER.

Utdraget inleds med att Bob frågar Noa vad det innebär för truppbygget att spelaren Hallén är avstängd. I sitt svar på rad 3–7 intar Noa ståndpunkten att det alltid är svårt för truppbygget när en spelare stängs av, men att det inte spelar någon roll att det är just Hallén som är avstängd. Bob lägger på rad 8 till en annan svårighet, att spelarna i truppen lär behöva byta positioner med varandra. Noa visar på rad 9–10 att han håller med om Bobs tillägg. På rad 11, som inleds med *sen* som FIA, intar Noa tillfälligt en annan ståndpunkt. Efter att i sin förra tur ha beskrivit Hallén som någon som inte spelar så stor roll för truppen, medger Noa på rad 11 att Hallén spelade bra i senaste matchen. Det inledande *sen* följs på rad 11 av den koncessiva responspartikeln *visst*, som likt *så* verkar fungera som en gränsmarkör mellan FIA och resten av yttrandet. Noa fortsätter sin ompositionerande tur med *nu sist va han bra också*. Därefter

återgår han på rad 12 direkt till sin tidigare ståndpunkt, att Hallén inte är en särskilt avgörande figur i truppbygget.

6. Diskussion och framåtblick

I det samtalsmaterial som undersökts i denna studie, är *sen* en flitigt använd resurs i inledningen av en tur. Finala *sen* är inte alls lika vanliga. Materialets talare använder initialt *sen* för att göra tillägg till ett kommunikativt projekt. Detta *sen* kan betona kronologiska förhållanden, synliggöra samtalets struktur och signalera att talaren intar en annan position. I final position har *sen* enbart en kronologisk funktion. Denna skillnad kan från ett interaktionellt perspektiv förstås som att talaren i början av en tur behöver visa hur turen ansluter till det som sagts tidigare (Drew 2013, 137), en funktion som inte blir lika aktuell i final ställning. Olika kollokationer med *sen* – till exempel *å sen* och *sen så* – blir därmed signaler om hur turen ansluter till det tidigare sagda.

Det faktum att sådana kollokationer kan användas både som fundament (FUND) och fritt initialt annex (FIA), skapar större flexibilitet för talaren, som Rönnqvist & Lindström (2021) samt Auer (1996) påpekar. Vi såg till exempel i utdrag 3 ovan att Pål i en och samma tur använder *å sen så* två gånger, både som FUND och FIA, i så gott som exakt samma funktion. *Sen* tillåter Pål att projicera en fortsättning av något slag, men specificerar inte hur denna fortsättning ska se ut syntaktiskt. En sådan resurs blir såväl kognitivt som interaktionellt fördelaktig: talaren behöver inte ha planerat sin tur i förväg, och undviker eventuella reparationer i den syntaktiska strukturen genom att inleda med ett led som kan ta syntaxen i två olika riktningar (Auer 1996, 312).

En skillnad mellan *sen* som FUND respektive FIA i materialet över lag, är att FUND i mycket större utsträckning används med den kronologiska funktionen. Drygt hälften av materialets *sen* som FUND har en kronologiskt inordnande funktion. Bland materialets FIA förekommer samma funktion endast två gånger. FUND som konstruktion verkar alltså vara mer flexibel än FIA i detta avseende. FIA används annars för samtalsstrukturerande och ompositionerande tillägg, och av dessa är den samtalsstrukturerande nästan dubbelt så vanlig som den ompositionerande. Både den ompositionerande och den samtalsstrukturerande funktionen har visats förekomma även hos andra FIA än *sen*; Strandberg (u.u.) redogör för åtta funktioner hos FIA där både samtalsstrukturerande och positionerande ingår, men även scensättande uttryck som anger exempelvis tidsomständigheterna för yttrandet. Den senare är inte helt olik den kronologiska funktionen hos *sen*, som inte alls är särskilt vanlig som FIA. De scensättande FIA hos Strandberg (u.u., äv. Strandberg 2024) är dock nästan uteslutande långa,

bisatsformade led och inte enstaviga adverb som *sen*. Det verkar alltså som att det främst är tyngre led som används i tidsbefästade funktion som FIA, medan lättare led som *sen* har en mer konjunktionell, samtalsstrukturerande funktion.

Den samtalsstrukturerande funktionen överensstämmer med den informationsstrukturella analys som gjorts av V3 i förortsvarieteter (Freywald m.fl. 2015). Detta V3-drag med *sen* är således inte något exotiskt syntaktiskt drag som skulle vara kännetecknande för förortssvenska, trots att det målas upp som sådant i flertalet beskrivningar av V2 och V3. Jag menar att den interaktionella analysen av talspråkets syntax kunnat visa att V3, som introspektivt inte verkar vara rimligt i standardnära svenska, faktiskt används i sådana varieteter.¹¹ En bruksbaserad analys, som jag gjort i denna studie, kan med andra ord komma åt det som vid en första anblick inte alls kan verka rimligt, och visa hur det återkommande används för att utföra handlingar i interaktion.

Från ett diakront perspektiv vore det möjligt att undersöka en eventuell grammatikalisering av *sen*, från en adverbial användning inuti satsen som exempelvis FUND, till en mer konjunktionell användning som FIA (jfr Rönnqvist & Lindström 2021).¹² En sådan utveckling vore inte orimlig, eftersom adverb som används som FIA inte sällan utvecklas mot att bli diskursmarkörer enligt Auer (1996, 297). Även det prosodiska resultatet skulle kunna ses som ett tecken på att *sen* som FIA ligger nära en tolkning som konjunktionell diskursmarkör: av alla *sen* som FIA, är bara en tredjedel betonade, men av alla *sen* som FUND är 60 % betonade. Från ett sådant perspektiv skulle man också kunna lyfta frågan om vad V3 egentligen är. Konjunktioner räknas exempelvis inte som första led i en sats, men hur bör vi förhålla oss till adverb som *sen*, som verkar användas mer konjunktionellt? Med sådan empiri som bakgrund, framstår gränsen mellan V2 och V3 inte som lika knivskarp.

Skarpa gränser finns som tidigare nämnts inte heller alltid när det kommer till de olika funktionerna som *sen* kan ha. En utmaning för den interaktionella semantiken är, som Deppermann (2011, 121) påpekar, att etnografisk information ibland kan saknas för att avgöra hur deltagarna tolkar varandras turer. Utan sådan information kan vi till exempel inte alltid veta om tilläggen med *sen* listas kronologiskt eller inte, såvida vi inte kan sluta oss till vad som faktiskt hände i verkligheten. CA:s deltagarperspektiv behöver i dessa fall kompletteras med etnografi för att försöka avgöra vilken betydelse *sen* skapar i interaktionen.

¹¹ Man kan givetvis diskutera vilka syntaktiska strukturer som bör räknas som V3 (se t.ex. Haegeman m.fl. 2023). Jag ser dock en poäng i att använda benämningen V3 för att understryka likheterna med strukturer i förortssvenskan.

¹² Hur betydelseerna hos *sen/sedan* förändrats historiskt är ett annat möjligt forskningsuppdrag. Motsvarigheter till de tre funktionerna som beskrivits i denna artikel finns redan i de tidigaste exemplen på *sedan* i Svenska Akademiens Ordbok (SAOB). Hur de förändrats sedan dess är föremål för framtida forskning.

De betydelser som *sen* har i det undersökta materialet täcks förhållandevis bra i den lexikografiska beskrivning av *sen* som görs i SO; åtminstone den kronologiska och den ompositionerande funktionen får sägas ha en motsvarighet i delar av SO:s betydelsebeskrivning. Hur väl anpassad betydelsebeskrivningen i sin helhet är till användningen av *sen* i tal-i-interaktion är dock en annan fråga, som inte har utrymme att utredas här.

REFERENSER / REFERENCES

Anward, Jan & Bengt Nordberg. 2005. Inledning. I: Anward, Jan & Bengt Nordberg (red.) *Samtal och grammatik. Studier i svenskt samtalsspråk*, 5–9. Lund: Studentlitteratur.

Auer, Peter 1996. The pre-front field in spoken grammar and its relevance as a grammaticalization position. *Pragmatics* 6:3, 295–322.

Bijvoet, Ellen. 2018. Förortssvenska i grindvaktens öron. Perceptioner av migrationsrelaterad språklig variation bortom inlärarspråk och förortsslang. *Språk & stil* NF 28: 142–175.

Bunk, Oliver 2020. "Aber immer alle sagen das" *The Status of V3 in German: Use, Processing, and Syntactic Representation*. Berlin: Humboldt Universität zu Berlin.

Couper-Kuhlen, Elizabeth. 2004. Prosody and sequence organization in English conversation. The case of new beginnings. I: Couper-Kuhlen, Elizabeth & Cecilia E. Ford (red.) *Sound patterns in interaction Cross-linguistic studies from conversation* 62:335–376. Amsterdam/New York: John Benjamins Publishing.

Couper-Kuhlen, Elizabeth & Dagmar Barth-Weingarten. 2011. A system for transcribing talk-in-interaction: GAT 2. *Gesprächsforschung* 12:1–51.

Couper-Kuhlen, Elizabeth & Margret Selting. 2018. *Interactional Linguistics. Studying Language in Social Interaction*. Cambridge: Cambridge University Press.

Deppermann, Arnulf. 2011. The Study of Formulations as a Key to an Interactional Semantics. *Human Studies* 34:2, 115–128.

Deppermann, Arnulf & Elwys De Stefani. 2024. Meaning in interaction. *Interactional Linguistics*.

Drew, Paul. 2013. Turn Design. I: Sidnell, Jack & Tanya Stivers (red.) *The Handbook of Conversation Analysis*, 131–149. West Sussex: Wiley Blackwell.

Eriksson, Mats. 1997. *Ungdomars berättande. En studie i struktur och interaktion*. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 43.) Uppsala: Uppsala universitet.

Forsell, Mikael. 2022. Podbokssuccén visar vägen in i framtiden. *TT Nyhetsbyrån*, publicerad 14 november 2022.

Freywald, Ulrike, Leonie Cornips, Natalia Ganuza, Ingvild Nistov & Toril Opsahl. 2015. Beyond verb second – a matter of novel information-structural effects? Evidence from Norwegian, Swedish, German and Dutch. I: Nortier, Jacomine & Bente A. Svendsen (red.)

Language, Youth and Identity in the 21st Century, 73–92. Cambridge: Cambridge University Press.

Ganuza, Natalia. 2008. *Syntactic Variation in the Swedish of Adolescents in Multilingual Urban Settings. Subject-verb Order in Declaratives, Questions and Subordinate Clauses*. Stockholm: Stockholm University.

Haegeman, Liliane, Karen de Clercq, Terje Lohndal & Christine Meklenborg. 2023. Adverbial Resumption in V2 Languages: The Background. I: De Clercq, Karen, Liliane Haegeman, Terje Lohndal & Christine Meklenborg (red.) *Adverbial Resumption in Verb Second Languages*, 7–42. Oxford: Oxford University Press.

Heritage, John & Marja-Leena Sorjonen. 1994. Constituting and maintaining activities across sequences: *And*-prefacing as a feature of question design. *Language in Society* 23:1 – 29.

Jørgensen, Nils. 1976. *Meningsbyggnaden i talad svenska*. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap C, nr 7.) Lund: Studentlitteratur.

Lindström, Jan. 2008. *Tur och ordning. Introduktion till svensk samtalsgrammatik*. Stockholm: Norstedts Akademiska förlag.

Linell, Per. 2011. *Samtalskulturer. Kommunikativa verksamhetstyper i samhället*. Linköping: Linköpings universitet.

Myrberg, Sara & Tomas Riad. 2015. The prosodic hierarchy of Swedish. *Nordic Journal of Linguistics* 38:2, 115–147.

Norrby, Catrin. 2014. *Samtalsanalys. Så gör vi när vi pratar med varandra*. Lund: Studentlitteratur.

Ottesjö, Cajsa. 2007. Önskelistor och sportlov – två kommunikativa projekt i ett informellt flerpersongesamtal. I: Engdahl, Elisabet & Anne-Marie Londen (red.) *Interaktion och kontext. Åtta studier av svenska samtal*, 201–245. Lund: Studentlitteratur.

Riad, Tomas. 2015. *Prosodin i svenskans morfologi*. Stockholm: Morfem.

Rönnqvist, Sara & Jan Lindström. 2021. Turn Continuations and Gesture: ”And Then”-Prefacing in Multi-Part Conversations. *Front. Commun.* 6:670173.

Saari, Mirja. 1975. *Talsvenska. En sociolingvistisk studie över syntaktiska drag i intervjuvar*. Helsingfors.

Sacks, Harvey, Emanuel A. Schegloff & Gail Jefferson. 1974. A Simple Systematics for the Organization of Turn-Taking for Conversation, *Language* 50(4):696–735.

SAG = Teleman, Ulf, Staffan Hellberg & Erik Andersson. 1999. *Svenska Akademiens grammatik*. Stockholm: Norstedts.

SAOB = *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien*. 2024. <saob.se>.

Senter, Karin. 2022. *Att göra förort. Om språkliga resurser hos gymnasieungdomar med mångspråkig förortsbakgrund*. Uppsala: Uppsala universitet.

SO = *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien*. 2021. 2 uppl. I: <svenska.se>.

Strandberg, Viktoria. 2024. Varför V3 nu? Temporala och konditionala bisatser som fria initiala annex. *Språk och interaktion* 6(1).

Strandberg, Viktoria. u.u. Helt ärligt, vad gör man med fria initiala annex? *Språk och stil*.

Zachariassen, Ditte. 2023. Pushing the limits of V2 – new syntactic options in a Danish urban dialect. *Scandinavian Studies in Language* 14(1).

Transkriptionsnyckel

- = tal direkt anslutet till föregående tal
[...] överlappande tal
a_ja ljud som genom enkliis sammanfogas med föregående ljud
SAK fokal accent

Förlängda ljud

- : 0,2–0,5 sekunder
:: 0,5–0,8 sekunder
::: 1,0 sekunder <

Andetag

- °h/h° in-/utandning, 0,2–0,5 sekunder
°hh/hh° in-/utandning, 0,2–0,5 sekunder
°hhhh/hhhh° in-/utandning, 0,1 sekunder<

Pauser

- (.) mikropaus < 0,2 sekunder
(0.4) uppmätt paus

Final intonation

- , stiger till medel
? stiger till hög
; faller till medel
. faller till låg
- plan

✉ **Viktoria Strandberg, MA**

ORCID iD: 0009-0002-1043-2010

Department of Swedish, Multilingualism, Language Technology

Faculty of Humanities

University of Gothenburg

PO Box 200

SE-405 30 Göteborg, SWEDEN

E-mail: viktoria.strandberg@gu.se